

Vereniging dorpsbelangen Boornbergum Kortehemmen

Manifest

Onze reactie op het Ruimtelijk ontwikkelperspectief gepresenteerd door de gemeente Smallerland

In dit manifest leest u de visie van het dorp Boornbergum op de plannen van de gemeente Smallerland. Uitgangspunt in dit manifest zijn de uitkomsten van de enquête die het dorpsbelang in maart 2025 heeft gehouden naar aanleiding van het ROP, de handtekeningenactie in 2023 tegen het aanleggen van de zonneweiden, de informatie die is gedeeld op 4 juni 2025 door de heren Nicolai en Hartogh Heys, het Regionaal Ontwikkelings**perspectief** november 2024, de omgevingsvisie, woonvisie en de sociale Koers van de gemeente Smallerland.

We onderschrijven de uitgangspunten van de gemeente in de genoemde documenten, dit manifest gaat over **de vertaling en de beoogde uitvoering** van het ruimtelijk ontwikkelperspectief, waarmee we doelen op het bouwen van 600 woningen en het aanleggen van zonneweiden. Als dorp worden we voor een voldongen feit geplaatst met minimale ruimte voor eigen inbreng en participatie. Participatie zoals nu uitgevoerd bestaat uit informeren en reageren op de plannen die door de gemeente zijn gemaakt. Wij stellen een andere werkwijze voor om te komen tot een plan waarin toekomstgericht eigen inbreng en initiatief vanuit de Boornbergum leidend is. Dit past goed bij de visie die de gemeente heeft vastgesteld, “Persoonlijk, en samen doen vanuit de Mienskip en zelfstandigheid van het dorp”

In dit Manifest geven we beknopt onze reactie op het Ruimtelijk Ontwikkel Perspectief wat aan ons is gepresenteerd. Eveneens geven we aan hoe we als dorp betrokken willen en kunnen zijn.

Participatie

De visie van gemeente Smallingerland is de Mens voorop met de centrale waarden Persoonlijk, Samen en Doen. Eveneens werkt de gemeente Smallingerland toe naar een samenleving (2040) waarin de zelfredzaamheid van dorpen is gegroeid.

In de huidige plannen, verwoord in het ROP en gepresenteerd op 4 juni, zien we dit niet terug. Het voelt als een overval waarmee ons dorp geconfronteerd wordt; bijna een verdubbeling van het aantal woningen en het plaatsen van zonnepanelen in zogenaamde zonneweiden. Daarbij is er geen enkele aandacht besteedt aan de (sociale) infrastructuur.

Het proces van participatie bestaat uit een informatiebijeenkomst en twee avonden waarbij de gemeente met een beperkt aantal bewoners in gesprek wil (maximaal 100). In deze bijeenkomsten is het plan wat de gemeente voor ogen heeft het vertrekpunt. Dit noemen wij afvinkparticipatie en daar gaan wij niet in mee. Wij willen actief participeren in het maken van een plan en niet reactief reageren op een zogenaamd perspectief.

Wij willen conform de visie en waarden van de gemeente participeren in het maken van de plannen waarbij alle aspecten van groei worden meegenomen zowel de fysieke, ruimtelijke en sociale aspecten voor uitbreiding van ons dorp.

Als dorp werken we dan ook niet mee aan het huidige proces en vragen wij de gemeente (raad) om het huidige proces on hold te zetten en gezamenlijk een nieuw proces in te gaan waarbij alle aspecten een plek krijgen in de planvorming.

Tijdens de bijeenkomst van 4 juni is meerdere malen door de projectleider Peter Nicolai genoemd: “het eerlijke verhaal is.....” en door wethouder Hartogh Heys “het gaat pijn doen” Wij denken dat we het eerlijke verhaal nog niet gehoord hebben en dát we samen een plan kunnen maken zonder dat het pijn doet. Er is voldoende Mienskipssin en een reële kijk op de toekomst van ons dorp om samen met de gemeente een realistisch plan te maken waarbij oprecht geparticipeerd kan en mag worden.

Wat wij willen:

- De plannen voor Boornbergum in het ROP zowel bouw- en energieplan wordt (tijdelijk) on hold gezet;
- Er wordt/is een vlekkenplan gemaakt door het dorp zelf en dit wordt gezamenlijk met deskundigen van de gemeente, sociaal domein, stedenbouwkundige, landschapsarchitect, verkeerskundige uitgewerkt waarbij fysiek en sociaal domein hand in hand gaan;
- Energiebehoefte wordt nader onderzocht op basis van de huidige ontwikkelingen en inzichten en pas daarna volgt een concreet plan.

Infrastructuur:

In het huidige ROP wordt aangegeven dat de gemeente terughoudend is met nieuwe rechtstreekse verbindingen voor de auto tussen Drachten en Boornbergum. Dit steunen wij, echter missen we wel ontsluiting/infrastructuur voor Boornbergum. De afgelopen jaren zijn er al zo'n 300 woningen bijgebouwd in Boornbergum zonder aanpassingen in de uitvalswegen. Daarnaast is er sprake van veel sluipverkeer vanuit de wijken Sanding en Drachtster vaart waardoor de verkeersveiligheid is afgenomen met negatieve effecten voor de leefbaarheid en veiligheid. Het zal duidelijk zijn dat Boornbergum niet verder kan groeien zonder aanpassen van de infrastructuur/uitvalswegen.

Als toeleveranciers, sluipverkeer en landbouwverkeer niet meer door het dorp rijden wordt het dorp veiliger en leefbaarder.

Wat wij willen:

- In het te ontwikkelen plan is infrastructuur het vertrekpunt (en niet de sluitpost)

Sociale Infrastructuur

“Samenleven gaat over ons leven. Samenleven gaat over hoe we met elkaar leven, opgroeien, werken, wonen en oud worden. Het gaat over erbij horen en ertoe doen. Over zekerheid over je bestaan en je goed voelen. Hoe oud je ook bent en wat je ook doet. Samenleven doen we in een gezonde, aantrekkelijke en veilige omgeving, waar we kunnen genieten van natuur, cultuur en ons sociale leven”.

Met deze tekst begint de samenlevingsvisie van de gemeente Smallingerland en natuurlijk steunen wij deze uitgangspunten, dat is ook wat wij in Boornbergum willen, nu en in de toekomst. Boornbergum is van oudsher een sterke gemeenschap met verenigingen, voorzieningen en (agrarische) bedrijven. In de afgelopen jaren (tot 2025) zijn er zo'n 300 huizen bijgebouwd in Boornbergum (Middelgeast) en daarmee is ook het aantal inwoners/gezinnen toegenomen. Het heeft tijd nodig om oud en nieuw te laten integreren in het dorp en in bestaande verenigingen. Zo'n proces vindt geleidelijk plaats. Het vraagt om het verstevigen en uitbreiden van de sociale infrastructuur. Huidige accommodaties als scholen en sportverenigingen blijken nu al niet meer toereikend te zijn. Nog eens 600 huishoudens toevoegen verstoort de geleidelijke omarming en dat schuurt met de waarden die wij als dorp nastreven.

Een sterk dorp wordt naar onze mening gevormd door een geleidelijke groei waarbij nieuwe bewoners als vanzelf worden opgenomen in de bestaande structuur/mienschap.

Welzijn en sociale cohesie (gezonde leefomgeving) vinden wij net zo belangrijk dan economische groei. Het behoud van open landschap en landelijke identiteit (rust en natuur) zorgt voor verbondenheid en draagt bij aan geluk en welzijn.

Wat wij willen:

- Het huidige perspectief kan niet zonder de (sociale) infrastructuur uitgewerkt worden. De fysieke, ruimtelijk en het sociale domein dienen hierin samen te werken.
- Ruimte en tijd voor Sociale Cohesie, de huidige groei van ons dorp maakt al dat er een (te) groot beroep wordt gedaan om verbondenheid te organiseren, inwoners zijn meer op zichzelf aangewezen.
- Tijd om te onderzoeken welke faciliteiten nodig zijn voor de scholen, kinderopvang, verenigingen en sociale activiteiten.

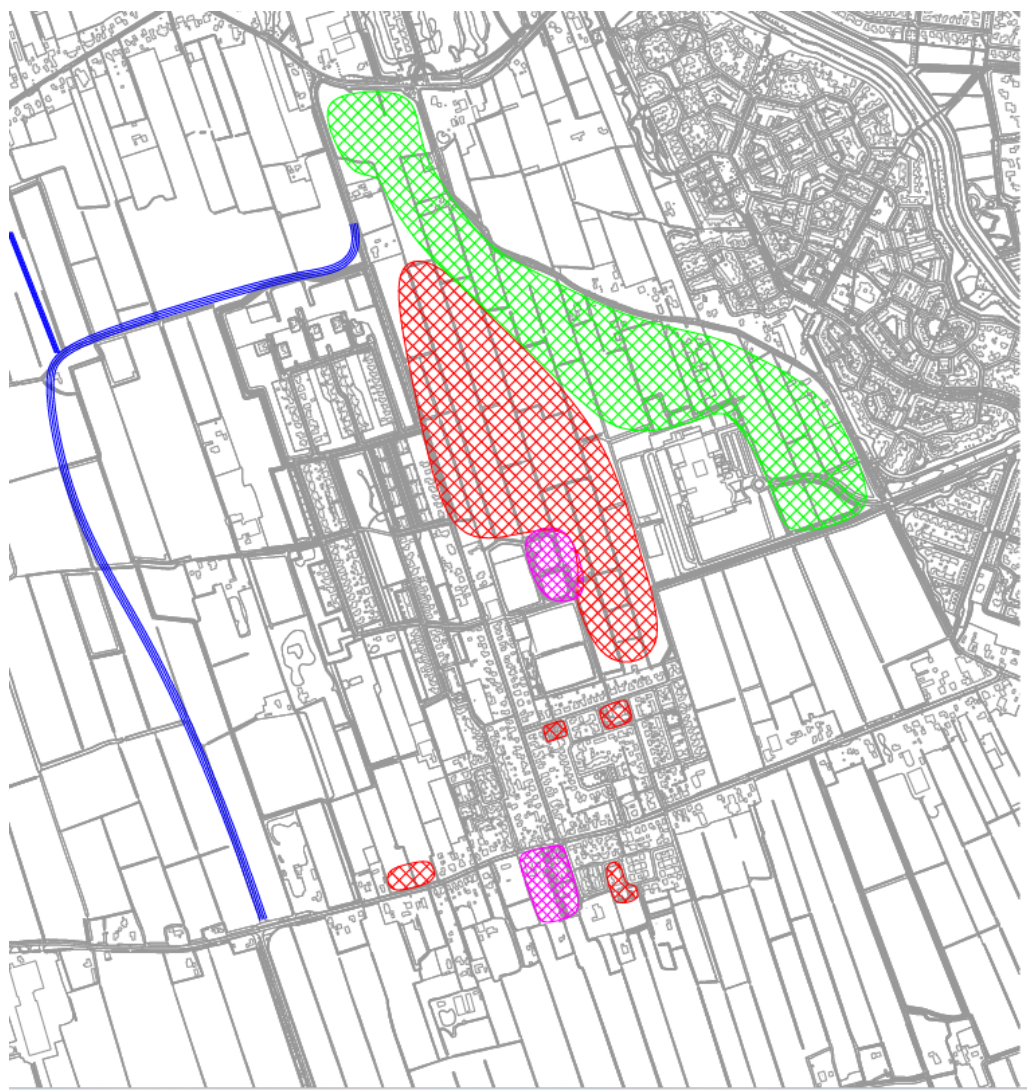
Woningbouw

“Om onze kernen vitaal te houden is het van groot belang om in de toekomst tegemoet te komen aan de wensen van onze inwoners als het gaat om de woning en de woonomgeving”. Is het vertrekpunt uit de woonvisie van de gemeente Smallingerland. Het huidige ROP met daarin het plan voor het bouwen van 600 woningen valt rauw op ons dak, inwoners van Boornbergum. We zijn zeker niet tegen bouwen, wel vinden we het onacceptabel dat van de 1500 geplande woningen die in de gemeente Smallingerland gebouwd gaan worden er 600 in Boornbergum gepland zijn. Dit doet geen recht aan Boornbergum (en de andere dorpen die aangeven meer te willen groeien dan in het ROP mogelijk wordt gemaakt, b.v. Houtigehage en Rottevalle).

De opgaven uit de omgevingsvisie, Drachten als stad voor innovatieve maakindustrie en levendige en aantrekkelijke dorpen bijten elkaar hier. In de informatiebijeenkomst van 4 juni gaf wethouder Hartogh Heys aan dat deze woningbouw o.a. nodig is voor het aantrekken van arbeidskrachten voor de maakindustrie in Drachten. Economische groei is blijkbaar belangrijker dan het streven naar welzijn waarbij de gezonde leefomgeving uit het oog is verloren.

In de afgelopen jaren is ons dorp uitgebreid met 300 woningen waardoor Boornbergum nu zo'n 700 woningen/huishoudens telt. Uitbreiden met nog eens 600 woningen is bijna een verdubbeling. Uit de gehouden enquête onder de inwoners komt dat de bouw van 0-200 woningen in fases acceptabel is. Meer woningen wordt door 95% van de ondervraagden afgewezen. We denken dat er met inbreiden en bouwen van 0-200 meer dan genoeg woningen beschikbaar komen in Boornbergum.

Als dorp hebben we **een eerste schets** gemaakt.

- Groenstrook
- Woningbouw
- MFC
- Wegen

Wat wij willen:

- Het huidige plan wordt on hold gezet en het initiatief uit het dorp wordt uitgewerkt in samenwerking van het dorp en de gemeente.
- Verdere onderzoeken zoals haalbaarheidsstudies (OER) wordt in samenwerking met de inwoners en vanuit zowel het fysieke, ruimtelijke en sociale domein gemaakt.

Energie:

In de omgevingsvisie staat dat *“om aan de energievraag in de toekomst te voldoen, kijken we naar nieuwe energiebronnen. De meest bekende energiebronnen zijn zon en wind. We onderzoeken daarnaast of we energie kunnen halen uit bodem, biomassa, water of uit bedrijfsprocessen”*.

Als inwoners zijn we dan ook verbolgen over het feit dat er opnieuw zonnepaneelweides in het plan zijn opgenomen voor het opwekken van energie voor de maakindustrie zoals wethouder Hartogh Heys aangaf in de informatiebijeenkomst. Er zijn twee jaar geleden toezeggingen gedaan om samen met ons verder onderzoek te doen. Nu zien wij het oorspronkelijke plan terug in het ROP verpakt in een jasje van landschapsontwikkelingen.

Wij zijn uiteraard niet tegen het gebruik maken van de energiebron Zon, echter is op dit moment duidelijk dat de huidige plannen in het ROP haaks staan op de wensen van het dorp en de richtlijnen van de provincie. Eveneens is er geen ruimte op het energienet.

Wat wij willen:

- Inbreng conform het energieplan wat de werkgroep energie heeft gemaakt.

Samenvattend

Als inwoners en dorpsbelang van Boornbergum zijn we erg betrokken bij de toekomst van ons dorp. We zijn niet tegen bouwen van woningen, we zijn niet tegen alternatieve manieren van energieopwekking. We willen wel graag een eerlijk verhaal waar ook de (sociale) infrastructuur onderdeel van is.

Wat wij voor ogen hebben is een actief en leefbaar dorp waarin alle bewoners prettig kunnen wonen, leven en werken. Een dorp waar het veilig is, we aandacht voor elkaar hebben en waar we elkaar helpen!

Wat wij willen:

- Actieve participatie in de toekomst(plannen) van Boornbergum en vormgeven aan het motto van de gemeente **Samen Doen!**
Dan kan het niet anders dan dat het huidige concept ROP een concept blijft en dat we een nieuwe gezamenlijke start maken met de planontwikkeling van Boornbergum met daarin alle aspecten van een zelfstandig dorp waar het prettig leven, wonen en werken is!

3 juli 2025, Werkgroep Wonen en infrastructuur Boornbergum

3 juli 2025/werkgroep Boornbergum 200/Dorpsbelang/ manifest definitief 1.1